

مطالعه امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد

سهیلا افشار^۱، یعقوب زراعت کیش^۲

^۱ دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد، رشته مدیریت مالی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج

^۲ استادیار، گروه اقتصاد و مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یاسوج

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی مطالعه امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد اجرا شده است روش اجرای این تحقیق توصیفی - پیمایشی می باشد و جامعه آماری تعداد جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه پرسنل ادارات دارایی سطح استان می باشد که تعداد کل آنها ۴۱۸ نفر می باشد. نمونه آماری در پژوهش حاضر با استفاده از جدول مورگان ۲۱۴ نفر می باشد. ابزار سنجش پرسشنامه ۳۲ سوالی در زمینه کسب درآمدهای مالیاتی می باشد که داری آلفای کرونباخ ۰/۸۸۹ بوده است یافته ها نشان دادند داده های حاصل از آزمون رتبه بندی فریدمن بین روش های کسب جدید مالیات در استان نشان داد که با توجه سطح معنی داری این آزمون که برابر با (۰/۰۰) بوده و کمتر از ۰/۰۱ است، لذا می توان گفت که رتبه میانگین عوامل مذکور تفاوت معنی داری در سطح ۹۹٪ اطمینان وجود دارد. همانطور که در یافته های پژوهش ملاحظه می شود شاخص تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با میانگین ۷/۶۱ بیشترین تاثیر را در بین روش های کسب جدید مالیات در استان دارا می باشد بعد جلوگیری از فرار مالیاتی نیز با میانگین ۲/۳۴ و مالیات بر ارزش افزوده بايانگین ۱/۴۵ به ترتیب اولویت در رده های ۱ تا ۵ قرار می گیرند.

واژه های کلیدی: درآمدهای مالیاتی جدید، تقلب در ارائه درآمد واقعی، فرار مالیاتی، مالیات بر ارزش افزوده، استان کهگیلویه و بویر احمد.

۱- مقدمه

با توجه به ساختار مالیاتی در کشور، استفاده از سیستم مالیات بر ارزش افزوده به اصلاح این ساختار کمک می نماید؛ اما هر نظامی برای اجرا دارای آثار مختلفی است که یک از این اثرات، اثرات قیمتی حاصل از آن است. هدف از این مطالعه، بررسی مطالعه امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمدی باشد. با توجه به مکانیزم نظام مالیات بر ارزش افزوده، هر نظامی دارای معایب و مزایای خاص خود می باشد که البته مزایای این نظام مالیاتی زیاد است. (حائزی زاده، ۱۳۸۳: ۴۲).

مسئله درآمدهای مالیاتی و عدم توازن در هزینه ها و درآمدهای بودجه دولت از مهم ترین موضوعات اقتصادی می باشد که تا کنون مورد توجه قرار گرفته است. اهدافی چون افزایش درآمد مالیاتی، تشویق تولید و سرمایه گذاری، کاهش نابرابری و ارتقاء رفاه اجتماعی از محورهای اصلی مرتبط با نظام مالیاتی و کارکردهای آن است. مالیات بر ارزش افزوده متداول‌وزیری و تفکری است که چندین دهه از تجربه مثبت آن در سایر کشورها گذشته و مورد تأکید اکثر صاحبنظران و کارشناسان اقتصادی و مالیاتی بانک جهانی و صندوق بین المللی می باشد. (جعفری صمیمی، ۱۳۸۸)

یکی از منابع مهم درآمدی دولتها مالیات است که علاوه بر اینکه بخش عدده ای از هزینه ها را تامین می کند بعنوان ابزار مناسب مالی برای کنترل اقتصاد نیز بکار گرفته می شود. هنگامی که در سطح جامعه با رشد نقدینگی مواجه می شویم دولت می تواند با افزایش نرخ های مالیاتی موجبات کاهش نقدینگی و تورم را فراهم آورد و اگر رکود و کم تحرکی و عدم رونق اقتصادی را در اقتصاد شاهد باشیم مسولان می توانند با کاهش نرخ های مالیاتی شکوفایی اقتصاد را به جامعه برگردانند. بدین ترتیب مالیات می تواند یکی از ابزارهای مهم مالی و به عنوان سوپاپ اطمینان اقتصادی کارکردهای مطلوبی برای جامعه به همراه داشته باشد. همچنین مالیات نقش مهمی در توزیع عادلانه درآمد و توزیع مجدد ثروت دارد. دولت ها با اخذ مالیات از ثروتمندان و توزیع آنان در قالب کمک های بلاعوض واعنات و پرداخت یارانه به افراد کم درآمد جامعه در برقراری عدالت اجتماعی نیز نقش موثری ایفا نمایند. (سعیدی و همکاران، ۱۳۸۸: ۱۴)

متاسفانه در سالهای قبل با عنایت به تأکید بر مطالبه مالیات و عدم وجود نقش قابل توجه مالیات در بودجه کشور قسمت نهایی و در واقع مهمترین قسمت گردونه وصول و اخذ مالیات مطالبه شده به دست فراموشی سپرده شده است و امروز با انبوه مالیات و جرائم مقرر در قانون که چندین برابر اصل مالیات نیز می باشد رویرو می باشیم جرائمی که شاید مقصراً اصلی بوجود آمدن آن ضعف در مدیریت برادرات وصول واجراسازمان مالیاتی کشور می باشد ضمن اینکه سایر معوقات مشمول ماده ۴۸ قانون دیوان محاسبات نیز همانند معوقات مالیاتی سازمان امور مالیاتی بdst فراموشی سپرده شده است. (فلاحتی و همکاران، ۱۳۸۸ ص ۱۰۹) این پژوهش نگاهی است بر کاستی های نظام مالیاتی و روش های جدید دریافت مالیات در زمینه معوقات اشخاص در ایران و نقش فعلی و بالقوه آن در رفع و کاهش معضلات معوقات کشور مورد بررسی قرار گرفته و راهکارهای در این زمینه ارائه می شود. اصولاً داده های ورودی به هر دستگاه جهت وصول کالای نهائی است و داده بدون دریافت کالای نهایی امری عبث و بیهوده می باشد نظام مالیاتی نیز به عنوان یک دستگاه مشمول همین قانون می باشد در سیستم مالیاتی اطلاعات صحیح و جامع به عنوان یک داده خوب پس از پردازش به محصولی به نام مالیات منجر شده که چنانچه این محصول به موقع و با کیفیت مطلوب اخذ نگردد باعث هدر رفتن کلیه اقدامات و داده های اولیه است و این امر خود باعث ترغیب مودیان به خودداری از ارائه اطلاعات مطلوب به عنوان داده به سیستم مالیاتی می شود. بحث تعویق در پرداخت دیون مبحثی تامل برانگیز می باشد و برای وارد شدن به این مبحث نیاز به کاوش های اقتصادی مدیریتی و حتی نیازمند بررسی های روانشناسی افراد جامعه می باشد و نمی توان تنها یک دلیل و یک درمان برای از بین بردن معوقات دولتی و غیر دولتی اعلام نمود در این اما برای بررسی بهتر مديونین جامعه را می توان به دو بخش دولتی و غیر دولتی تقسیم نمود که هر بخش مشکلات و راه حل های مخصوص به خود را دارد. (اثنی عشری، ۱۳۸۸ صص ۱۴۹-۱۳۹).

اهداف تحقیق

هدف کلی

هدف کلی مطالعه امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد می باشد.

اهداف فرعی

۱. تبیین تاثیر جلوگیری از فرار مالیاتی با امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد.
۲. شناخت تاثیر تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب بر امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد.
۳. تبیین تاثیر مالیات بر ارزش افزوده بر امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد.

فرضیه اصلی

به نظر می رسد عوامل متعدد اقتصادی، بر امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد تاثیر دارد.

فرضیات فرعی

۱. به نظر می رسد بین مالیات بر ارزش افزوده با امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید رابطه معنادار وجود دارد.
۲. به نظر می رسد بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب بر امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.
۳. به نظر می رسد بین جلوگیری از فرار مالیاتی بر امکان کسب درآمدهای مالیاتی جدید در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.

تعاریف مفهومی

جلوگیری از فرار مالیاتی

بستر سازی سازمان های مالیاتی در راستای فرایند های جلوگیری از فرار مالیاتی در کشور اطلاق می شود.

تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب

امروزه به طرق مختلف افرادی هستند که درآمد های کلان دارند لیکن با تزویر و ریا نسبت به ارایه واقعیت ها در میزان درآمد ماهیانه خود تزویر و ریا بکار می گیرند که این مساله زمینه بروز فرار مالیاتی را فراهم می کند.

مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده «مالیات غیر مستقیمی» است که مصرف کننده (خریدار) آن را به همراه بهای خرید کالا یا خدمات می پردازد و دریافت کننده (فروشنده) موظف است مقدار مالیات دریافتی را به خزانه دولت واریز کند. از آنجا که خود فروشنده نیز ضمن خرید اولیه چنین مالیاتی را پرداخته ولی مصرف کننده محسوب نمی شود، اینست که او حق دارد کل «مالیات های ارزش افزوده» پرداختی خود را از کل «مالیات بر ارزش افزوده» های دریافتی کسر کرده و مابه تفاوت را به دولت بپردازد. دولتها مصارف ویژه ای را برای این مالیات درنظر می گیرند. این مالیات از مهم ترین درآمدهای خزانه استانداریها، شهرداریها و دولتهای مرکزی محسوب می شود و عموماً به حساب خزانه دولت مرکزی وارد و از آنجا طبق قانون بین استان ها و شهرها پخش می شود. (جعفری صمیمی، ۱۳۹۲)

تعريف مالیات

تعريف قانونی و رسمی از مالیات وجود ندارد و علمای حقوق نیز تعريف واحدی از مالیات ندارند؛ اما در تعريف مالیات میتوان از زاویه مؤدى بنگریم و آنرا اینگونه تعريف کنیم: مالیات سهمی است که به موجب اصل تعاون ملی و بر وفق مقررات، هر یک از سکنه‌ی کشور موظف است از ثروت و درآمد خود به منظور تامین هزینه‌های عمومی و حفظ منافع اقتصادی یا سیاسی یا اجتماعی کشور به قدر قدرت و توانایی خود به دولت بدهد؛ و گاهی هم با امعان نظر به نقش دولت، مالیات را مبلغی بدانیم که دولت بر اساس قانون از اشخاص و موسسات به منظور تقویت مالی حکومت و تامین مخارج و هزینه‌های عمومی دریافت می‌کند (ارشدی، ۱۳۹۰ ص ۱۲۷).

ارائه شده که بطور خلاصه به بعضی از آنها اشاره می‌شود: (آذربایجانی ۱۳۹۰ ص ۶۴)

مالیات در قبال دریافت خدمات از دولت: گروهی مالیات را هزینه خدماتی می‌دانند که دولت به شهروندان ارائه می‌کند. مالیات به مثابه قرارداد شرکت: کل ملت شرکتی را تشکیل می‌دهد که دولت مدیر آن است و مالیات نیز هزینه فعالیتهای شرکت است. مالیات به مثابه قرارداد بیمه: مالیات یک نوع بیمه است در مقابل مجموع خطراتی که دولت آنرا جبران و پارلمان نرخ آنرا تعیین می‌کند. در واقع بخشی از دارایی‌ها را می‌دهیم تا برای بقیه بیمه باشیم. (ارشدی ۱۳۹۰ ص ۱۲۹) مالیات بمحض قرارداد اجتماعی: جامعه بر اساس قرارداد اجتماعی تشکیل می‌شود و یکی از مواد این قرارداد اجتماعی اینست که برای اداره امور جامعه بایستی مالیات بپردازیم. مالیات به مثابه اعمال حاکمیت: حاکمیت جنبه‌های گوناگونی دارد. تبلور حاکمیت سیاسی در حوزه اقتصادی مالیات است. در هر حال مالیات جنبه ارادی، اختیاری و داولطلبانه ندارد و یک عمل اقتداری و انحصاری و استثنایی قدرت عمومی است که برای اخذ آن نیاز به رضایت مؤدى نیست و وی مکلف به پرداخت مالیات معین شده از طرف حکومت است؛ بنابراین در تحلیل مالیات ترکیب دو نظر آخر یعنی مالیات بمحض قرارداد اجتماعی و مالیات به مثابه اعمال حاکمیت منطقی تر بنظر می‌رسد. (تشکینی، ۱۳۸۴).

أصول اقتصادی مالیات

بطور کلی در بحث اصول مالیات بطور خلاصه به دو دسته از اصول اشاره می‌شود: اصول اقتصادی و حقوقی؛ ابتدا اصول اقتصادی مالیات که در واقع حاصل فعالیتهای علمای علم اقتصاد است بیان می‌شود. این اصول خود به دو دسته‌ی اصول کلاسیک و اصول جدید تقسیم می‌شود. اصول کلاسیک در واقع اصولی است که توسط آدام اسمیت بر شمرده شده و اصول جدید توسط اقتصاد دانان متاخر بیان گردیده است. پس از ذکر اصول اقتصادی، اصول حقوقی مالیات بر شمرده می‌شود و در نهایت توضیحی مختصر در مورد سه ملاک برای ارزیابی نظام مالیاتی بیان می‌گردد. (جعفری صمیمی، ۱۳۸۶).

اصول کلاسیک

اصل عدالت

طبق این اصل مالیات باید عمومیت داشته باشد و بین افراد مختلف جامعه بایستی بصورت عادلانه تقسیم گردد و بین افراد در پرداخت مالیات هیچ تبعیضی وجود نداشته باشد. البته این بدان معنی نیست که بایستی از طبقات ضعیف و کم درآمد هم مالیات اخذ گردد. در واقع بخشودگی و تخفیف مالیات نسبت اشاره کم درآمد یکی از موارد تامین کننده عدالت مالیاتی است.

اصل اطمینان

مطابق این اصل مؤدى باید از صحت و دقت عمل مأموران مالیاتی اطمینان داشته باشد و این اطمینان وقتی حاصل می‌شود که میزان مأخذ، زمان و طریقه پرداخت مالیات دقیقاً مشخص شده باشد و به مأموران مالیاتی اجازه داده نشود که به هر میزان و

نحوه ای که می‌خواهد مالیات وصول کند. در غیر اینصورت زمینه تجاوز و تعدی مأمورین مالیاتی به حقوق مؤدیان و نیز رشوه خواری و فساد مأموران مزبور فراهم خواهد شد. (اخوی، ۱۳۸۴).

اصل سهولت

طبق این اصل وصول و جمع آوری مالیات باید به سادگی صورت پذیرد.

اصل صرفه جویی

منظور از اصل صرفه جویی این است اقتصاد نظام مالیاتی در نظر گرفته شود یعنی نظام مالیاتی بایستی کم هزینه باشد تا با صرف حداقل هزینه بیشتر میزان مالیات دریافت گردد. (اثنی عشری ۱۳۸۸ ص ۱۴۹-۱۳۹)

اصول جدید

اصل شخصی ساختن مالیات

منظور از این اصل است که در تعیین مالیات باید خصوصیات مؤدی در نظر گرفته شود یعنی با توجه به وضعیت شخصی افراد، در آمد آنها، وضعیت و تعداد خانواده و مسائلی از این دست مالیات هر کس تعیین گردد. (ابریشمی، ۱۳۸۵)

اصل تصاعدی بودن نرخ مالیات

اقتصاددانان کلاسیک به درستی معتقد بودند که از افراد مختلف نباید مالیات یکسانی دریافت کرد؛ اما نرخی را که برای تعیین مالیات در نظر گرفته بودند نرخی ثابت بود. در حالیکه اقتصاددانان متاخر معتقدند بایستی نرخ مالیات بصورت تصاعدی افزایش پیدا کند تا بدین ترتیب از افراد با درآمد بیشتر به تناسب افزایش درآمد، مالیات بیشتری دریافت گردد. (امیری، ۱۳۹۰).

اصل دخالت

مطابق این اصل اقتصاددانان جدید معتقدند مالیات می‌تواند به عنوان وسیله‌ای در دستان دولت وضعیت اقتصاد را تحت الشاعر قرار دهد و در اقتصاد نقش ارشادی داشته باشد. مثلاً دولت با اعمال مالیات سنگین بر سیگار یا کالاهای لوکس و در مقابل اعمال تخفیف یا معافیت مالیاتی در بخش‌های مطبوعات و چاپ و نشرکتاب، آن بخش را محدود و این بخش را تشویق می‌کند، یا با اعمال اقتصاد ارشادی از طریق مالیات، تورم را مهار می‌نماید. (ابریشمی، ۱۳۸۵)

اصول حقوقی مالیات

۱-۲-۳-۱-اصل قانونی بودن مالیات

در طول سالیان دراز اخذ مالیات بر مبنای قدرت پادشاه و براساس نظریات مأمور دریافت مالیات صورت می‌پذیرفت. مردم هیچگونه حقی در این زمینه نداشتند و پیوسته حقوقشان در معرض تعدی و تجاوز قرار می‌گرفت؛ اما با ظهور دولتهاي دموکرات تشخیص و وصول مالیات با تجویز قانون انجام می‌پذیرد؛ مانند اصل پنجاه و یکم قانون اساسی ایران که مقرر داشته است: هیچ نوع مالیاتی وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون، موارد معافیت و بخسودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص می‌شود (امیری، ۱۳۹۰)

۱-۲-۳-۱-۲- اصل محترمانه بودن اطلاعات مالیاتی

تعیین میزان مالیات هر کس بدون دسترسی به اطلاعات اموال و دفاتر تجاری وی ناممکن است اما افشا این اطلاعات نزد رقبای تجاری می‌تواند برای اشخاص با ضررهای فراوانی توأم گردد؛ بنابراین ماموران تشخیص و وصول مالیات ضمن دسترسی به اطلاعات تجاری افراد بایستی کاملاً در حفظ و نگهداری این اسرار کوشانند.

۱-۲-۳-۱-۲- اصل عدم تبعیض بین مؤدیان

اصل عدم تبعیض بیان کننده این واقعیت مهم است که نمی‌بایست در اخذ مالیات میان مؤدیان گوناگون تفاوت قائل شد و بعضی افراد نبایست به واسطهٔ نفوذی که در دستگاه حکومت دارند از زیر بار مالیات شانه خالی کنند.

۱-۲-۱-۶- معافیت‌ها، تشویق‌ها و جرایم مالیاتی

۱-۲-۱-۶-۱-۲- معافیت‌های مالیاتی

سهیم الارث و راث طبقه اول که کمتر از ۲۰ سال یا محجور یا معلول باشند، از مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۲۰) اموالی که جزء ما ترک متوفی باشد و بلاعوض در اختیار وزارت‌خانه‌ها یا موسسات دولتی یا شهرباریها و ... و اگذار شود، از مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۲۱) اموال متوفی از مالیات بر اثر از جمله، وجوده بازنیستگی و وظیفه و ... و ۸۰ درصد اوراق مشارکت سپرده‌های متوفی نزد بانکهای کشور و ... و ۵۰٪ ارزش سهام متوفی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و ۴۰٪ سهام متوفی در سایر شرکت‌ها و چهل درصد ارزش خالص دارای متوفی در واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی، از مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۲۴) و راث طبقات اول و دوم نسبت به اموال شهدای انقلاب اسلامی، از مالیات معاف می‌باشند. (ماده ۲۵) (تشکینی، ۱۳۸۴).

۱-۲-۱-۶-۲- تشویق‌های مالیاتی

معادل یک درصد بازای هر ماه از مالیات‌های پرداختی مؤدی تا سررسید مقرر بعنوان جایزه خوش حسابی از مالیات متعلقه کسر خواهد شد. (ماده ۱۹۰ ق.م.) چنانچه مؤدیان مالیاتی که مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند سه مال متوالی ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر و مدارک آنها مورد قبول اداره مالیاتی قرار گیرد و مالیات هر سال خود را در سال تسليم اظهارنامه و بدون مراجعة به هیات‌های حل اختلاف مالیاتی پرداخت نموده باشند علاوه بر بند فوق معادل ۵ درصد اصل مالیات سه سال متوالی را بعنوان جایزه دریافت خواهند داشت که این جایزه از مالیات معاف است. (ماده ۱۸۹ ق.م.) در صورت تمکین به برگ تشخیص مالیاتی و توافق با اداره مالیاتی از ۸۰ درصد جرایم متعلقه معاف خواهند بود. (تبصره یک ماده ۱۹۰) در صورتی که مؤدیان ظرف مدت یکماه از تاریخ ابلاغ برگ قطعی مالیات نسبت به پرداخت یا ترتیب پرداخت آن اقدام نمایند ۴۰ درصد جرائم متعلقه بخشیده می‌شود. (تبصره ۲ ماده ۱۹۰ ق.م.) (اخوی، ۱۳۸۴).

۱-۲-۱-۶-۳- جرایم مالیاتی

عدم تسليم اظهارنامه توسط اشخاص حقوقی و مشمولان بندهای (الف و ب) ماده (۹۵) موجب تعلق جریمه ای معادل ۴۰ درصد مالیات متعلق بوده که غیرقابل بخشش است. عدم تسليم اظهارنامه موضوع ماده ۱۱۴ توسط آخرین مدیران شرکت باعث خواهد شد که مدیران متنضم‌اند مسئول پرداخت مالیات شرکت شوند. (تبصره ماده ۱۱۸ ق.م.)

تخلف مؤدیانی که بر حسب قانون مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند باعث لغو معافیت آنان خواهد شد. (تبصره ماده ۱۹۳) عدم اجرای طرح توسعه، تکمیل، بازسازی و نوسازی و یا عدم بهره برداری ظرف مدت یکسال پس از مهلت تعیین شده در طرح سرمایه گذاری و یا انتقال ظرف مدت پنج سال پس از شروع بهره برداری، موجب تعلق مالیات معادل معافیت‌های مالیاتی منظور شده برای اجرای طرح و جرائم متعلقه موضوع ماده (۱۹۰) می‌شود. در صورت خودداری از ارائه دفاتر بدون عذر موجه درآمد مشمول مالیات با نظر هیأت موضوع ماده (۹۷) مؤدی بطریق علی الرأس محاسبه می‌شود. (ماده

۱۸۱ ق.م) تاخیر در پرداخت مالیات پس از سرسید مقرر موجب تعلق جریمه ای معادل ۲/۵ درصد مالیات متعلقه بازای هر ماه تاخیر. (ماده ۱۹۰ ق.م) عدم تسلیم اظهارنامه در موعد مقرر موجب تعلق جریمه ای معادل ۵ درصد مالیات متعلقه خواهد شد. (ماده ۱۹۲ ق.م) عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر موجب تعلق جریمه ای معادل ۵ درصد مالیات متعلقه برای هر یک از موارد فوق خواهد شد. (ماده ۱۹۳ ق.م) (ارشده، ۱۳۹۰ ص ۱۳۳)

پیدایش مالیات بر ارزش افزوده

مالیات بر ارزش افزوده برای نخستین بار توسط فون زیمنس در سال ۱۹۵۱ به منظور فائق آمدن بر مسائل مالی کشور آلمان طرح ریزی گردید. لیکن به رغم علاقه و تمایل شدید کشورهایی نظیر آرژانتین و فرانسه در خصوص آگاهی از چگونگی ساختار مالیات بر ارزش افزوده این مالیات به طور رسمی تا سال ۱۹۵۴ در هیچ کشوری به کار گرفته نشد. از سال ۱۹۵۴ به بعد بزریل، فرانسه، دانمارک و آلمان از زمرة کشورهایی بودند که این نوع مالیات را در نظام مالیاتی خود معرفی نمودند. از اوائل دهه ۱۹۷۰ به بعد سایر اعضای جامعه اقتصادی اروپا به تغییر نظام مالیاتی و اجرای مالیات بر ارزش افزوده دریافت اقتصادی خویش پرداختن. هم اکنون به دستور کمیسیون جامعه اقتصادی اروپا، کلیه کشورهایی اوضو می باشند مالیات بر ارزش افزوده مالیاتی خود به کار گیرند و در واقع پذیرش این نوع مالیات به عنوان یک پیش نیاز برای عضویت در جامعه اقتصادی اروپا محسوب می گردد. در منطقه آسیا، کره جنوبی نخستین کشوری است که در سال ۱۹۷۷ پس از همکاری با اداره امور مالیاتی صندوق بین المللی پول توانست مالیات بر ارزش افزوده را دار نظام مالیاتی خود پیاده نماید. ترکیه (۱۹۸۵)، پاکستان (۱۹۹۰) و بنگلادش (۱۹۹۱) نیز از دیگر کشورهای آسیایی بود؛ که مالیات بر ارزش افزوده را در نظام مالیاتی خود اجرا کرده اند. هم اکنون بسیاری از کشورها مالیات بر ارزش افزوده را با تعداد تعدیلاتی خاص و متناسب با اولویت هایشان پذیرفته اند. اغلب این کشورها با مشکلات کوتاه مدت خاص مانند اجرا و اداره نظام مالیاتی، انتخاب مالیات هایی که مالیات بر ارزش افزوده جایگزین آنها خواهد شد: ساختار نرخ ها و غیره مواجه می باشند. (عباسیان، هاشم بیگ، ۱۳۸۹).

فراز ونشیب های مالیات بر ارزش افزوده در ایران

مالیات بر ارزش افزوده برای نخستین بار توسط "فون زیمنس" در سال ۱۹۵۱ به منظور فائق آمدن بر مسائل مالی کشور آلمان طرح ریزی شد که علی رغم علاقه و تمایل شدید کشورهایی نظیر آرژانتین و فرانسه برای آگاهی از چگونگی ساختار آن، این مالیات به طور رسمی تا سال ۱۹۵۴ در هیچ کشوری به کار گرفته نشد. به گزارش رسانه مالیاتی ایران از سال ۱۹۵۴ به بعد بزریل، فرانسه، دانمارک و آلمان در زمرة کشورهایی بودند که این مالیات را در نظام مالیاتی کشور خود معرفی کردند. کره جنوبی نخستین کشور آسیایی است که در سال ۱۹۷۷ با کمک صندوق بین-المللی پول توانست این مالیات را در نظام مالیاتی خود پیاده کند و به دنبال آن کشورهای ترکیه، پاکستان، بنگلادش و لبنان نیز نسبت به اجرای این مالیات اقدام کردند (علی، ۱۳۹۳).

تأثیر مالیات بر ارزش افزوده بر صادرات

قانون مالیات بر ارزش افزوده به شدت به نفع صادرات و صادرکننده است. ماده ۱۳ این قانون صادرات کالا و خدمات را از این مالیات معاف کرده و مقرر داشته مالیات کالاهایی که قبلًا به هنگام فروش آنها مالیات بر ارزش افزوده دریافت شده، هنگام خروج از کشور، مسترد می شود. در واقع صادرکنندگان محصولات ایرانی با خرید کالا از بازار ایران و خروج آن از کشور، ۱.۵ درصد از ارزش کالای صادراتی را که قبلًا به عنوان مالیات بر ارزش افزوده پرداخته بودند، از دولت بازپس می گیرند. (سازمان برنامه و بودجه: لایحه برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، سال ۱۳۹۱)

پیشینه تحقیق

فلاحتی و همکاران (۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان تاثیر سیاستهای مالی بر توزیع درآمد و رشد اقتصادی طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۴ نشان دادند در چند دهه اخیر بحث‌هایی درباره نقش دولت در اقتصاد مورد توجه بوده است. در این میان، یکی از مهم‌ترین وظایف دولتها نقش توزیعی و رسیدن به رشد اقتصادی می‌باشد. در این مقاله سعی شده که چگونگی این نقش در قالب سیاست‌های مالی و ابزارهای مهمی که برای اجرای این سیاست در اختیار دولت است، از جمله پرداخت‌های انتقالی و مالیات‌ها مورد بحث قرار گیرد. با استفاده از آمارهای متغیرهای سری زمانی طی سال‌های ۱۳۵۲-۱۳۸۴، مدل انتخابی از روش معادلات هم‌زمان برآورد شده و اثر سیاست‌های مالی (مالیات و یارانه‌ها) بر توزیع درآمد و رشد اقتصادی ملاحظه شده است. نتایج نشانگر آن است که سیاست‌های مالی در کشور (افزایش مالیات و یارانه) باعث بهبود توزیع درآمد و کاهش رشد اقتصادی شده است که شاخص ارزیابی بهبود توزیع درآمد، ضریب جینی می‌باشد. در این راستا، از اطلاعات و داده‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استفاده شده است. افزایش درآمدهای نفتی و تولید ناخالص داخلی، سبب برابری توزیع درآمد و بهبود رشد اقتصادی شده و نرخ رشد جمعیت نقش منفی در رشد اقتصادی داشته است.

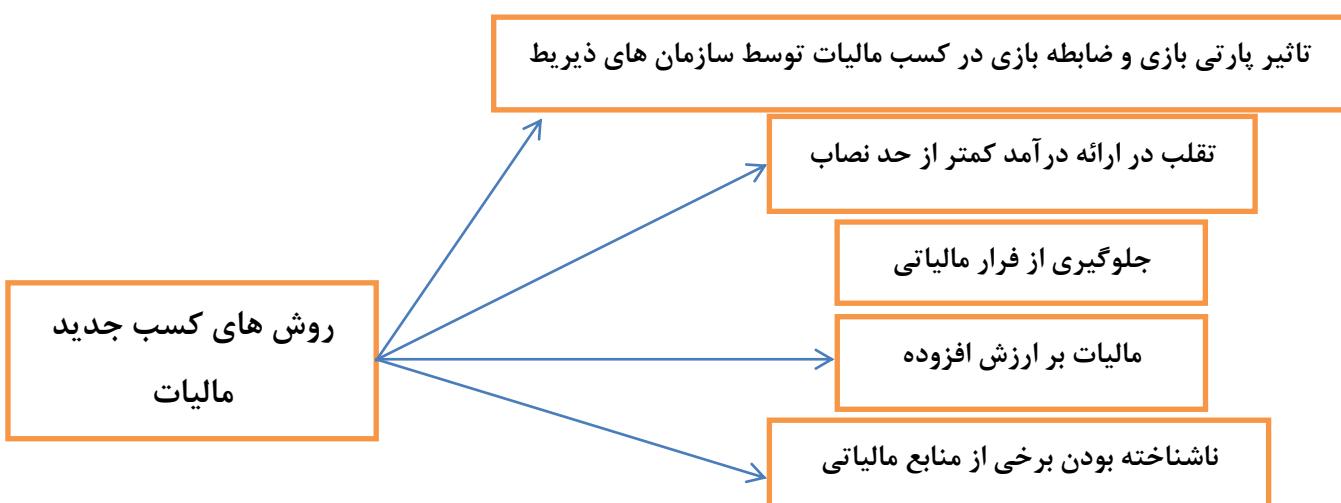
اثنی عشری و کرباسی (۱۳۸۸) در پژوهشی با عنوان تاثیر مالیات و صادرات بر اشتغال بخش کشاورزی ایران نشان دادند بخش کشاورزی، یکی از بخش‌های مهم اقتصاد کشور است که تامین کننده سهم مهمی از تولید ناخالص داخلی، اشتغال، نیازهای غذایی، صادرات غیرنفتی و نیازهای صنایع به محصولات کشاورزی است. اشتغال و میزان آن، مانند هر متغیر اقتصادی و اجتماعی، تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد که از آن جمله می‌توان به میزان تولید، سرمایه‌گذاری، سطح دستمزدها، صادرات و مالیات اشاره کرد. با تغییر هر متغیر، میزان اشتغال به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تحت تاثیر آن قرار می‌گیرد و سطح اشتغال و بیکاری تعیین می‌شود. این مطالعه تاثیر متغیرهای کلان، مالیات و صادرات بر اشتغال بخش کشاورزی را در سالهای ۱۳۵۸-۸۴ با استفاده از مدل خودتوضیح برداری با وقفه‌های گسترده مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. نتایج نشان می‌دهد که مالیات مستقیم، تاثیر معنی دار و معکوس و صادرات اثر مستقیم بر اشتغال دارد.

محبوبی و شهبازی (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان فرهنگ مالیاتی در ایران فصلنامه مهندسی فرهنگی نشان دادند تنوع فعالیتهای اقتصادی از یکسو و نقش رو به افزایش دولتها در جهت گسترش خدمات عمومی، تامین اجتماعی، تعهدات دولت در عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی و تلاش در جهت تحقق رشد اقتصادی و توزیع عادلانه درآمد، پرداخت و دریافت مالیات را به مسئله‌ای مهم و تاثیرگذار تبدیل کرده است. دولت‌ها به کمک این منبع، توانایی تامین بخش قابل توجهی از هزینه‌های گوناگون خود را به دست آورده و متناسب با حجم مالیات ستانی، قادر خواهند بود که منابع در اختیار را براساس اولویت‌های مورد نظر تخصیص دهند. مالیات از آن دست ویژگی‌های نظام اجتماعی است که پذیرش آن از طرف مودیان و نحوه اجرای آن از طرف دولت و حساسیت نخبگان و سازمانهای مردم نهاد نسبت به آن، بسیار به ویژگی‌های فرهنگی کشور بستگی دارد. مالیات از نظر پذیرش و مقبولیت فردی، جایگاه منحصر به فردی دارد. مالیات، پرداخت یکجانبه ملت به دولت براساس قانون است که برخلاف جریان عمومی اقتصادی، هنگام پرداخت آن، کالا یا خدمت مشخصی به پرداختکننده آن صورت نمی‌گیرد. با این توصیف، فرهنگ مالیاتی که عبارت از بررسی جریان فرهیختگی در عناصر مادی و معنوی پرداخت مالیات از طرف شهروندان و دریافت آن از طرف دولت و هزینه‌کرد آن است؛ بسیار پیچیده خواهد بود. در این تحقیق ضمن بررسی بحث فرهنگ مالیاتی به راهکارهای نهادینه شدن آن در جامعه پرداخته می‌شود.

ارشدی و همکاران (۱۳۹۰) در پژوهشی با عنوان تاثیر مالیات بر ارزش افزوده بر قیمت‌ها در ایران نشان دادند مالیات بر ارزش افزوده به عنوان روش جدید اخذ مالیات با ایجاد یک پایه مالیاتی گسترده مورد توجه بسیاری از کشورها بوده است. در کشور ما نیز مالیات بر ارزش افزوده به منظور اصلاح ساختار مالیاتی و افزایش درآمدهای دولت پس از طی پروسه زمانی نسبتاً طولانی به تصویب مجلس رسید و در نیمه دوم سال ۱۳۸۷ به اجرا گذاشته شد. با توجه به اینکه این قانون به صورت آزمایشی و ۵ ساله به اجرا گذاشته شده است، مطالعه آثار این مالیات بر متغیرهای کلان اقتصادی کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این تحقیق تلاش شده است با استفاده از روابط تحلیلی داده-ستانده و ماتریس ضرایب فنی تولید اقتصاد ایران با فرض

ثبت بودن شرایط اقتصادی و متغیرهای اقتصادی و فروض محدود کننده این تحقیق به بررسی اثر قیمتی ناشی از اعمال مالیات بر ارزش افزوده بر قیمت تمام شده بخش های مختلف اقتصادی کشور بپردازیم. با استفاده از مدل قیمتی داده- ستانده و اعمال نرخ های مالیاتی موضوع قانون و معافیت های کالا و خدمات موضوع ماده ۱۲ و نهایتاً اعمال معافیت صادرات موضوع ماده ۱۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده اثر قیمتی هر بخش اقتصادی محاسبه شده و با در نظر گرفتن سهم هر بخش از ستانده کل اثر قیمتی محاسبه شده است. نتایج بررسی نشان می دهد اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده اثر قیمتی بسیار ناچیزی در پی داشته است.

مدل تحقیق

شکل ۱. مدل تحقیق

روش تحقیق

در تحقیق حاضر، برای بررسی ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته، از روش توصیفی و همبستگی استفاده شده است که به نظر می رسد روشنی مناسب برای انجام تحقیقاتی از این نوع می باشد. هدف محقق از انجام این تحقیقات توصیف واقعی و منظم خصوصیات یک واقعیت با یک موضوع است، به عبارت دیگر، یک پژوهشگر در این گونه تحقیقات سعی می کند تا آنچه هست را بدون هیچ گونه دخالت یا استنتاج ذهنی گزارش دهد و نتایج عینی از موقعیت بگیرد. تحقیق حاضر از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و به لحاظ ماهیت مسئله و روش گردآوری داده ها از نوع تحقیقات توصیفی همبستگی می باشد.

جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه پرسنل ادارات دارایی سطح استان می باشد که تعداد کل آنها ۴۱۸ نفر می باشد

نمونه آماری و روش نمونه گیری

نمونه آماری پژوهش حاضر ۲۱۴ پرسنل ادارات دارایی سطح استان می باشد که تعداد ۲۱۴ پرسنتماهه بین آنها توزیع گردید. روش نمونه گیری تصادفی می باشد که محقق با مراجعه حضوری از همه اعضای مورد مطالعه (پرسنل) اطلاعات را جمع آوری نموده است.

ابزار گردآوری اطلاعات و ارتباط آن با مدل تحقیق

پرسشنامه: امکان کسب درآمد های جدید مالیاتی هدف پرسشنامه: بررسی امکان کسب درآمد های جدید مالیاتی. نحوه تکمیل: پس از مطالعه هر جمله، با توجه به طیف، گزینه ای که به بهترین شکل نظر پاسخگو را نشان می دهد، علامت میزند. سوالات این پرسشنامه به صورت ۵ گزینه ای طراحی شده و نحوه امتیاز بندی و تفسیر نتایج به صورت کامل تشریح شده است. تعداد سوالات: ۳۲ مقدار آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۸۹ می باشد. در پژوهش حاضر، جهت سنجش پایایی پرسشنامه ها از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید و در نهایت پایایی پرسشنامه ها مورد تایید قرار گرفت. Alpha ۰/۸۸۹

شیوه تجزیه و تحلیل داده ها

پس از تکمیل فرم ها، اطلاعات بدست آمده وارد نرم افزار SPSS تحلیل گردید و آماره های توصیفی واستنباطی شوند. در پژوهش حاضر، دو دسته آزمون توصیفی (شامل فراوانی، درصد و انحراف معیار داده ها) و آزمون استنباطی شامل آزمون همبستگی پیرسون جهت پی بردن به رابطه میان متغیر ها و آزمون تحلیل رگرسیون خطی با هدف بررسی فرضیات انجام گردید.

یافته های توصیفی

جدول ۱. جنسیت پاسخگویان

درصد	فراوانی	شاخص ها
% ۹۲/۱	۱۹۷	مرد
% ۶/۵	۱۴	زن
% ۱/۴	۳	پاسخ نداده
۱۰۰	۲۱۴	جمع

بر اساس یافته ها % ۹۲/۱ مرد و % ۶/۵ زن می باشد. همچنین ۱/۴٪ جنسیت خود را اعلام نکرده اند.

جدول ۲. توصیف متغیر تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب

تعداد	بیشترین مقدار	کمترین مقدار	انحراف معیار	مد	میانه	میانگین
۲۱۴	۱۳۹	۲۰	۳.۴	۲۵	۲۷	۳.۶۱

میانگین مشاهده شده برابر ۳.۶۱، میانه ۲۷، مد برابر با ۲۵، بیشترین مقدار برابر با ۱۳۹ و کمترین مقدار برابر با ۲۰ و انحراف معیار ۳.۴ مشاهده شده است.

جدول ۳. توصیف متغیر جلوگیری از فرار مالیاتی

تعداد	بیشترین مقدار	کمترین مقدار	انحراف معیار	مد	میانه	میانگین
۲۱۴	۱۱۴	۲	۲.۸	۱۰	۱۰	۳.۶۲

میانگین مشاهده شده برابر ۳.۶۲ میانه ۱۰، مد برابر با ۱۰، بیشترین مقدار برابر با ۱۱۴ و کمترین برابر با ۲ و انحراف معیار ۲.۸ مشاهده شده است.

جدول ۴. توصیف متغیر مالیات بر ارزش افزوده

میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	تعداد
۳.۸۸	۱۳	۹	۲.۰۴	۲	۷۸	۲۱۴

میانگین مشاهده شده برابر ۳.۸۸ میانه ۱۳، مد برابر با ۹، بیشترین مقدار برابر با ۲ و کمترین برابر با ۷۸ و انحراف معیار ۲.۰۴ مشاهده شده است.

فرضیه های تحقیق

به نظر می رسد بین مالیات بر ارزش افزوده بر روشن های کسب جدید مالیات در استان رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۵. ضریب همبستگی پیرسون بین مالیات بر ارزش افزوده بر روشن های کسب جدید مالیات در استان

آماره همبستگی	ضریب همبستگی	متغیر
۰/۳۱۸	ضریب پیرسون	بین مالیات بر ارزش افزوده بر روشن های کسب جدید
۰/۰۱	معناداری	مالیات در استان
۲۱۴	تعداد	

بر اساس نتایج حاصله از آزمون ضریب همبستگی بین مالیات بر ارزش افزوده بر روشن های کسب جدید مالیات در استان رابطه معنادار وجود دارد زیرا سطح معناداری ۱٪ می باشد؛ که فرضیه با ۹۹٪ احتمال مورد تایید است. $r=0/318$ $Sig=0/01$

به نظر می رسد بین جلوگیری از فرار مالیاتی با روشن های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۶. ضریب همبستگی پیرسون بین جلوگیری از فرار مالیاتی با روشن های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد

آماره همبستگی	ضریب همبستگی	متغیر
۰/۴۴۷	ضریب پیرسون	بین جلوگیری از فرار مالیاتی با روشن
۰/۰۲	معناداری	های کسب جدید مالیات
۲۱۴	تعداد	

بر اساس نتایج حاصله از آزمون ضریب همبستگی بین جلوگیری از فرار مالیاتی با روشن های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد زیرا سطح معناداری ۰٪ می باشد؛ که فرضیه با ۹۸٪ احتمال مورد تایید است. $r=0/447$ $Sig=0/02$

به نظر می رسد بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روشن های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۷. ضریب همبستگی پیرسون بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد

آماره همبستگی	ضریب همبستگی	متغیر
۰/۵۱۷	ضریب همبستگی	بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با
۰/۰۱	معناداری	روش های کسب جدید مالیات
۲۱۴	تعداد	

بر اساس نتایج حاصله از آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد زیرا سطح معناداری 100% می باشد؛ که فرضیه با $r=0.517$ $Sig = 0.01$ احتمال مورد تایید است.

آزمون فریدمن

آزمون فریدمن از نوع آزمون های ناپارامتریک است که در بخش آمار توصیفی، متغیرهای مستقل فاصله ای یا نسبی را بدون در نظر گرفتن چگونگی روابط آنها با متغیر وابسته در مقایسه با همدیگر رتبه بندی و معنی دار بودن تفاوت رتبه میانگین آنها را آزمون می کند.

جدول ۸. رتبه بندی مؤلفه های روش های کسب جدید مالیات در استان

سطح معنی داری	رتبه	میانگین رتبه	مقدار خی دو	df	ابعاد
۰/۰۰	۱	۷/۶۱	۷۷/۱۵۷	۲	تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب
	۴	۲/۳۴			جلوگیری از فرار مالیاتی
	۵	۱/۴۵			مالیات بر ارزش افزوده

داده های حاصل از آزمون فریدمن بین روش های کسب جدید مالیات در استان نشان می دهد که با توجه سطح معنی داری این آزمون که برابر با (0.00) بوده و کمتر از 0.01 است، لذا می توان گفت که رتبه میانگین عوامل مذکور تفاوت معنی داری در سطح 99% اطمینان وجود دارد. همانطور که در جدول فوق ملاحظه می شود بعد تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با میانگین $7/61$ بیشترین تاثیر را در بین روش های کسب جدید مالیات در استان دارا می باشد و بعد جلوگیری از فرار مالیاتی نیز با میانگین $2/34$ و مالیات بر ارزش افزوده بیانگین $1/45$ به ترتیب اولویت در رده های ۵ تا ۱ قرار می گیرند.

نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش امکان کسب مالیات با روش های جدید می باشد به عبارتی دیگر با یک آسیب شناسی حساب شده به بررسی عواملی که زمینه فرار مالیاتی را فراهم می کند پرداخته ایم. برای این منظور پس از بررسی مفاهیم، مشخصات و تجربه کشورهای مختلف جهان در زمینه مالیات بر ارزش افزوده و تأکید بر معرفی این مالیات در کلیه برنامه اصلاحات نظام مالیاتی در این کشورها و همچنین اهمیت این مالیات در تحقق اهداف مالیاتی برنامه سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، نقش با اهمیت و تعیین کننده حسابداری در محاسبه مالیات بر ارزش افزوده مورد تأکید قرار گرفت و یک الگوی پیشنهادی فرآیند یک معامله و در حقیقت یک سیستم ساده حسابداری مالیات بر ارزش افزوده معرفی و پیشنهاد شد.

همچنین مزايا و مشخصات اين ماليات و استقبال بيش از ۱۲۰ کشور جهان از نظام ماليات بر ارزش افزوده و تجربه موفق کشورهای تازه استقلال یافته آسيای ميانه از معرفی اين ماليات خود می تواند به عنوان يك عامل مثبت و اطمینان بخش در مورد معرفی اين ماليات در ساير کشورهای در حال توسعه و کشور خودمان تلقی شود . البته پيچيدگی های اجرای ماليات بر ارزش افزوده از قبيل نياز به کادر پرسنلي متخصص و هزينه های اجرائي، ثبت منظم حساب ها، مشكل فهم ماليات بر ارزش افزوده، تعدد نرخ های ماليات، معافيت ها و ... خود مشكلاتي را می تواند به دنبال داشته باشد که اين مشكلات بخصوص در کشورهای در حال توسعه بيشتر از کشورهای توسعه یافته است. اغلب کشورها با به کار گيری سيسitem ماليات بر ارزش افزوده توانيستند درآمدشان را به شدت افزایش دهند در حالی که تعدادي از کشورها در سال های اوليه اعمال ماليات بر ارزش افزوده کاهش درآمد را تجربه کردند. شايد يكى ديجر از دلائل مهم در عدم به کار گيری ماليات بر ارزش افزوده در بعضی از کشورهای جهان نگرانی آنها از مسئله کاهش درآمد تلقی باشد. در اين زمينه علاوه بر مطالعه تجربه کشورهای موفق در مورد معرفی ماليات بر ارزش افزوده که تعداد اين کشورها بسیار زياد می باشد تجربه کشورهای اندک ناموفق در مورد اين ماليات نيز می تواند مفید واقع شود . برای مثال، يكى از دلایل عدم موفقیت ماليات بر ارزش افزوده در کشور نیجر وجود نظام نامناسب حسابداری و سهم قابل توجه بخش غیررسمی در اقتصاد عنوان شده است . همچنین يكى از عوامل مهم شکست ماليات بر ارزش افزوده در کشور غنا دوره زمانی نسبتاً محدود از زمان تصويب اين ماليات در مجلس اين کشور تا زمان اج راي آن بوده است. پارلمان غنا ماليات بر ارزش افزوده را در ماه دسامبر ۱۹۹۴ در اين کشور تصويب کرد و جمع آوري ماليات به لا فاصله از اول ماه مارس ۱۹۹۵ شروع شد . به دليل عدم آمادگی اقتصاد کشور در مدت بسیار کوتاه بين وضع قانون و اجرای آن باعث شکست اين ماليات در اين کشور شد و دولت مجبور گردید تا مجدداً اين ماليات را در سال ۱۹۹۸ معرفی کند. علاوه بر اين وجود نظام اجرائي مناسب و نيريوي متخصص مناسب برای مدیریت ماليات بر ارزش افزوده به تناسب جمعیت ماليات دهنده نيز لازم است در کشور فراهم شود.

يافته های استنباطی

به نظر می رسد بین ماليات بر ارزش افزوده بر روش های کسب جدید ماليات در استان رابطه معنادار وجود دارد . به استناد جدول شماره ۵-تحليل رگرسیون بین ماليات بر ارزش افزوده بر روش های کسب جدید ماليات در استان نشان داديم نتایج جدول ۵ نشان می دهد ضریب همبستگی چندگانه برابر با ($R=0.260$) است. ضریب تعیین برابر با ($R^2=0.36$) است؛ که نشان می دهد متغیر مستقل ماليات بر ارزش افزوده می تواند ۲۶ درصد از تغييرات بعد روش های کسب جدید ماليات در استان را پيش‌بینی نماید. بر اساس ضرایب بتای استاندارد شده، متغیر مستقل ماليات بر ارزش افزوده با بتای $Beta=0.178$ سهم عمده ای در تبيين روش های کسب جدید ماليات در استان دارد.

به نظر می رسد بین جلوگيری از فرار مالياتی با روش های کسب جدید ماليات در استان کهگيلويه و بوير احمد رابطه معنادار وجود دارد.

به استناد جدول شماره ۶ تحليل رگرسیون تبيين جلوگيری از فرار مالياتی با روش های کسب جدید ماليات در استان کهگيلويه و بوير احمد نشان داديم نتایج جدول ۲-۳-۴ نشان می دهد ضریب همبستگی چندگانه برابر با ($R=0.10$) است. ضریب تعیین برابر با ($R^2=0.12$) است؛ که نشان می دهد متغیر مستقل جلوگيری از فرار مالياتی می تواند ۱۲ درصد از تغييرات روش های کسب جدید ماليات در استان را پيش‌بینی نماید. بر اساس ضرایب بتای استاندارد شده، متغیر مستقل جلوگيری از فرار مالياتی با بتای $Beta=0.125$ سهم عمده ای در تبيين روش های کسب جدید ماليات در استان دارد.

به نظر می رسد بین بين تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید ماليات در استان کهگيلويه و بوير احمد رابطه معنادار وجود دارد.

به استناد جدول شماره ۷: ضریب همبستگی پيرسون بين تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید ماليات در استان کهگيلويه و بوير احمد بر اساس نتایج حاصله از آزمون ضریب همبستگی پيرسون بين تقلب در ارائه درآمد

کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد زیرا سطح معناداری ۱٪ می باشد؛ که فرضیه با ۹۹٪ احتمال مورد تایید است. $r=0/517$ $Sig=0/01$

پیشنهادات

- به نظر می رسد بین مالیات بر ارزش افزوده بر روش های کسب جدید مالیات در استان رابطه معنادار وجود دارد.
- ۱- پیشنهاد می شود با توجه به اینکه مالیات بر ارزش افزوده به عنوان روش خیلی مفیدی در کسب جدید مالیات دارد به عنوان یک روش اثر بخش در راستای جذب و دریافت مالیات به روش های غیرمستقیم می باشد بکار گرفته می شود.
 - ۲- مالیات بر ارزش افزوده زمینه رضایت بیشتر را خصوصاً برای مصرف کننده فراهم می کند.
 - ۳- مالیات بر ارزش افزوده تاثیر مفیدی توسعه اقتصادی کشور دارد.

به نظر می رسد بین جلوگیری از فرار مالیاتی با روش های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.

- ۱- یا توجه به یافته های تحقیق فرار مالیاتی در کاهش توسعه اقتصادی تاثیر منفی زیادی دارد.
 - ۲- جلوگیری از فرار مالیاتی به عنوان روشی برای کسب مالیات برای افزایش سرمایه گذاری ها تاثیر مثبت دارد.
- به نظر می رسد بین تقلب در ارائه درآمد کمتر از حد نصاب با روش های کسب جدید مالیات در استان کهگیلویه و بویر احمد رابطه معنادار وجود دارد.
- ۱- سازمان های مالیاتی از گرایش افراد سودجو به تقلب در ندادن مالیات جلوگیری کنند.
 - ۲- مودیان مالیات تلاش کنند ضمن شناسایی افراد متقلت و تزویرگر اقدام به جریمه های سنگین کنند تا از این طریق از تکرار این مساله برای دیگران جلوگیری به عمل آید.
 - ۳- تقلب و تزویر در پرداخت مالیات باعث عقب ماندگی اقتصادی می شود.

منابع و مأخذ

۴. امیری، محمد (۱۳۹۰)، "دولت، نفت و توسعه اقتصادی"، چاپ اول، تهران: انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی.
۵. ابریشمی، ح. (۱۳۸۵). اقتصاد ایران. چاپ اول، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۶. اثنی عشری هاجر، کرباسی علیرضا تاثیر مالیات و صادرات بر استغال بخش کشاورزی ایران فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی (رشد و توسعه پایدار)، سال نهم، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۸ ص ۱۴۹-۱۳۹
۷. اخوی، ا. (۱۳۸۴). اقتصاد کلان: پایه ای و کاربردی. چاپ اول، ویرایش دوم، تهران: انتشارات موسسه مطالعات پژوهش‌های بازارگانی
۸. ارشدی علی، نجفی زاده سیدعباس، مهدوی مهران تاثیر مالیات بر ارزش افزوده بر قیمت ها در ایران فصلنامه پژوهشها و سیاستهای اقتصادی، شماره ۵۸، تابستان ۱۳۹۰ ص ۱۲۷
۹. تشکینی، ا. (۱۳۸۴). اقتصاد سنجی کاربردی به کمک ماکروفیت. چاپ اول، تهران: موسسه فرهنگی و هنری دیباگران تهران ۳۰۲ صفحه.
۱۰. جعفری صمیمی، ا؛ علمی، ز. (۱۳۸۶). بررسی رابطه توزیع درآمدو تقاضای پول در ایران. پژوهشنامه اقتصادی، شماره ۲.
۱۱. جعفری صمیمی، احمد: طرح جایگزینی مالیات بر ارزش افزوده برای مالیات شرکتها و تأثیر آن درآمدهای مالیاتی دولت در استان مازندران، سازمان مدیریت و برنامه هایی استان مازندران، گروه مطالعات اقتصادی، ۱۳۹۲

۱۲. جعفری صمیمی، احمد و حسن صالح نژاد: جایگزینی مالیات بر ارزش افزوده برای مالیات برشکتها و تأثیر آن بر بودجه دولت در ایران، مجله بررسی های حسابداری و حسابرسی، دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه . تهران، سال هفتم، شماره های ۲۶ و ۲۷، بهار ۱۳۹۱
۱۳. جعفری صمیمی، احمد و رشید شمخال: بررسی اهمیت عوامل مؤثر بر مالیات تورمی در ایران، مجله علمی - پژوهشی تحقیقات اقتصادی، دانشگاه تهران، شماره ۵، بهار و تابستان ۱۳۸۸
۱۴. جنانی، ۱۳۸۸.۱. بررسی تأثیر ابزارهای سیاست مالی دولت به روی رشد اقتصاد ایران. معاونت امور اقتصادی، وزارت امور اقتصادی و دارائی.
۱۵. حاتمی زاده، ز؛ میرشمسمی، آ.(۱۳۸۳). تعیین اثرسیاستهای مالی (مالیات ها و مخارج) بر سطح اشتغال در ایران. مجلة پژوهشها و سیاستهای اقتصادی، شماره ۳۱، صص ۲۸-۳.
۱۶. سازمان برنامه و بودجه: لایحه برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، سال ۱۳۹۱
۱۷. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور. ۱۳۸۴. گزارش اقتصادی سال ۱۳۸۳. انتشارات سازمان مدیریت و برنامه ریزی، جلد اول، حوزه های فرابخشی، چاپ اول.
۱۸. سعیدی علی، سروش ابوذر ابعاد حسابداری و مالیاتی اوراق (صکوک) اجاره در ایران فصلنامه اقتصاد اسلامی، شماره ۳۳، بهار ۱۳۸۸ ص ۳۳
۱۹. عباسیان، ع؛ هاشم بیگی، ح. (۱۳۸۹). بررسی اثرشوکهای هزینه های دولت بر اشتغال بخش های عمدۀ اقتصادی طی دوره ۱۳۸۵-۱۳۵۷. مجله راهبردی یاس، شماره ۲۱۵
۲۰. عسلی، م. (۱۳۹۳). تأثیر افزایش مخارج دولت بر رشد اقتصادی کشور در یک مدل اقتصادی ساده. مجلة برنامه و بودجه، شماره ۸۵
۲۱. فلاحتی دکتر علی، الماسی دکتر مجتبی، آقایی فاطمه تأثیر سیاستهای مالی بر توزیع درآمد و رشد اقتصادی طی سالهای ۱۳۵۲ - ۱۳۸۴ - دو فصلنامه جستارهای اقتصادی ایران، شماره ۱۱، بهار و تابستان ۱۳۸۸ ص ۱۰۹
۲۲. محبوبی قربانعلی، شهبازی نجفی فرهنگ مالیاتی در ایران فصلنامه مهندسی فرهنگی، شماره ۵۶، مرداد و شهریور ۱۳۹۰ ص ۵۵

A Study on the possibility of Obtaining New Tax Revenues in Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province

Soheila Afshar^{1*}, Yaqoub Zeraat Kish²

1- Master student of financial management, Islamic Azad University, Yasuj Branch

2- Assistant professor of the Department of Economics and Management, Islamic Azad University, Yasuj Branch

Abstract

This research aims to investigate the possibility of obtaining new tax revenues in Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province. A descriptive-survey method has been used in this study. The study population consists of all personnel of the departments of finance in the province with a total number of 418 employees, among whom a total of 214 employees were selected as the sample size using Morgan's table. The assessment tool used in this research is a 32-item questionnaire regarding tax revenue, with Cronbach's alpha coefficient of 0.899. The data obtained from the Friedman ranking test among the new methods of tax collection in the province showed that considering the significance level of this test (0.00) which is smaller than 0.01, it can be said that there is a significant difference in the mean rank of these factors in the confidence level of 99%. As the research findings show, the index of financial statement fraud, with a mean of 7.61, has the greatest impact among the new methods of obtaining tax in the province. Then, avoidance of tax evasion with a mean of 2.34 and value-added tax with a mean of 1.45 have the next ranks.

Keywords: new tax revenues, financial statement fraud, tax evasion, value-added tax, Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province
